

OROL TATRÁNSKI.

1 Ročník.

Piatok d. 24. Vel. Rujna.

1845.

Duma*) na Tatrách.

Od Petra Hostinského.

Boh večním slovom v den sveta stvorenja
Zmúvenje živli vivolau do boja,
Z lona večnosti stúpiu do zjaveňa,
Podobi svetou vikrúciu z návoja:
Vtedi on v duchu arcidjelo spraviu,
A ho zo živlou prírodí vistaviu.

To arcidjelo sú Tatránske zbori,
Na nich duch boží vimaluvau vzori,
Na žuloskalách**) virezau obrazi
A všetkých farieb vitiskou vírazi:
Na nich sa duchou a prírodí sili
Jak v malom svetě v krištáloch odbili.

Ná bradbách Tatjer chóri živlou hrajú,
Mhli sa válajú, vichrice lomcujú,
Mrákavi hučja, hromi z nich búchajú,
Orli sa krúta a vetriská dújú,
Tam v hlbokostach blesk hromu fungoce,
Tam na visostrach slnko sa ligoce.

Oj Kriváň! daj mi bliskavje oblaki,
Nech divoplnje urobím zázraki.
Oj Kriváň! daj mi bleski tvojich mrakou,
Nech iskrou dušu zapálím Slovákou,
Oj Kriváň! daj mi svetotrasnje hromi:
Ích rachot ražkú Tatjer kljatbu zlomí,
A ja tje bleski, sta vah hromovoda,
Prevedjem križom ces dušu národa.

Duch tvoj o Tatra, jako mhla na plese,
Sedá na vodách, vetrami sa nese,
Mrakom sa dvíha a hučí vichricou,
Hromami chrapští, svjeteri bliskavicou:
O ti duch Tatjer zajasaj iskrami,
Zažúí den velkí žitja nad rodami!

*) Pohrúžeňje v mišljenkach volá sa v nárečjach Slovan-
ských dumaňje.

**) Žula == granit

Čím ste v pravekoch boli Tatri naše? —

Kolískou národom.

Čím budú svetu svatje hrabdi vaše? —

Mišljenok vichodom.

Kdo vašich duchou tajomstvá vivešti? —

Zrodení sin Tatjer;

A kdo zrozumje slová tich povestí? —

Vibrani bohatjer.

Čo vaše vichri, bleski, vodi, šumi? —

Chóri pesní ludu.

Či vaše túžbi ostanú len dumi? —

Hlasom žitja budú.

Či vaše bleski rodom tím zasvjeta? —

Jak nočních hvjezd zbori.

A vaše duchi po nich sa rozletja? —

Jak šum vetrou hori.

Obozreňje sa na stav terajší národou v Europe a v Amerike.

Od Ludevíta Štúra.

(Pokračuvaňje.)

V Ruskej obci, jako sme už pripomenuli, panuje samo-
vláda, ktorá sa v panujúcej rodine dedí a síce jak v mužskom
tak aj v ženskom pohlaví. Cisár sa nazíva cár a samo-
držec vsej Rossii, děti panovníka mužského pohlavja
volajú sa veľkje kňežatá, ženského veľkje kňežnje. Zem-
janstva je velkí počet a síce viššjeho i nižšjeho jedno
900,000 ludí a to len v čjastke Europejskej. Zemjanstvo
sa predtím delilo na kňezou a dvoranou, z ktorých prvi
boli višši zemaňja a považovali sa za rovnorodáich s panu-
júcim domom i boli skoro neodvislí na svojich statkoch,
druhí patrili k nižšjemu zemjanstvu, boli prísnejšie panov-
níkovi podrjadení a ku každej výprave vojenskej na rozkaz
panovníka s istím počtom svojich ludí, pešimi i na koňach,
podla veľkosti svojich statkou ustanovit sa zavjazaní. Z
kňezou jedno 30 alebo 40 rodín malo aj dedičnú bojar-
skú hodnosť t. j. vjedli spravu jednotlivých ruských veľko-
kňežatstvom a tvorili radu cárovu. Takto to bolo až do
časou Petra Velkého, ale velkí um a duch Petrou vidjac
k čomu toto rozosobieňje obce raz Rusko dorjedlo, jako